

Witte Donderdag 2016

Lezing: Exodus 12 : 1 ; 15 -20 en Lucas 22 : 14 -20

Het was kort voor het Pesachfeest. Pesach, feest van bevrijding.

Bevrijding uit het land Egypte, het land van de slavernij, van gebogen ruggen, van onvrijheid en onrechtvaardigheid. Mozes heeft hen uit Egypte geleid, maar hij kon dat alleen doen met Gods hulp. Je zou natuurlijk ook kunnen zeggen: “God heeft hen uit Egypte geleid.” Maar hij had daarvoor wel Mozes nodig. En dat begint bij de ontmoeting tussen Mozes en de Eeuwige bij de brandende braamstruik. Daar zegt God: “Ik heb de ellende van het volk gezien en heb besloten hen te bevrijden uit Egypte en daarom Mozes, stuur ik jou!” God bevrijdt, maar daarvoor heeft Hij mensen nodig die – met alle risico’s van dien – het voortouw durven nemen op de onzekere weg die vol belofte is, maar zeker niet altijd over de gebaande paden gaat. Mensen zoals Mozes. Hij ging. En de Ene, wiens naam is: Ik-zal-er-zijn-voor-jou, die ging met hem mee. En het volk? Dat ging ook met hem mee. Niet zonder slag of stoot, er moest eerst nog heel wat water door de Nijl stromen, maar toen was het zover.

Het is de avond voor de uittocht en ze eten hun laatste maal in Egypte. De Israëlieten, ze zijn er helemaal klaar voor: het brood dat ze eten is ongezuurd: het heeft geen tijd gehad te rijzen, ze hebben hun sandalen aan en hun mantels klaar voor vertrek.

Want als het moment daar is om Egypte achter zich te laten, dan zijn ze bereid om direct te vertrekken; om de vleespotten van Egypte achter zich te laten; te gaan, zonder al teveel achterom te kijken. Het bevrijde volk wordt opgeroepen om zich altijd bewust te blijven van hun wortels, hun weg tot hiertoe. Vergeet niet dat je slaaf bent geweest, dat je in onvrijheid hebt moeten leven. Vergeet niet dat je alleen bevrijd kon worden, omdat je inderdaad bereid was om te gaan. Van generatie op generatie zul je dit gedenken alsof jij het zélf was die uit Egypte bent getrokken.

Ieder jaar opnieuw zul je stilstaan bij het nieuwe leven dat God ook jou wil geven als jij de moed hebt om uit Egypte, om uit alles wat jou gevangen houdt, of tot slaaf maakt, te trekken. Het was kort voor het Pesachfeest. Eeuwen later. Pelgrims uit alle windstreken trekken op naar Jeruzalem om met elkaar het feest te vieren. En ook Jezus is met zijn leerlingen naar Jeruzalem gekomen. Als een koning is hij binnengehaald, maar de stemming is na zijn optreden in de tempel behoorlijk omgeslagen. Zelfs zo erg, dat dit Paasmaal, zijn laatste avondmaal wordt. En Lucas beschrijft – hoe Jezus het brood brak en de beker wijn zegent en doorgeeft.

Van het platte brood voor onderweg zei hij: ‘Dit is mijn lichaam’.

Overal en altijd waar mensen dit brood van de uittocht breken en delen.

Overal waar mensen elkaar in de ogen zien en weten wie hun bevrijder is.

Daar, zegt Hij, ben ik erbij. Daar leef ik in jullie.

En de beker met bloedrode wijn.
Teken van feestelijk, bevrijd leven.
En herinnering aan bloed dat vergoten wordt.
Omwille van dat leven.....
'Mijn bloed', zegt hij, 'mijn leven' Heel mijn zijn zal in
jullie stromen.
Als je deelt in het geheim van vergeven en opnieuw
beginnen met jezelf en met die ander
die jou om wat voor reden dan ook gedeukt en geblutst
heeft. Als een druif in de perskuip.

De beker betekent hernieuwde verbondenheid.
Geheeld vertrouwen.
Zo heeft Hij dat aloude gebruik gemaakt tot iets dat je
dicht op je lijf komt.
Een gebeuren dat iets met jou doet en waaraan je je
eigenlijk niet kunt onttrekken.
Er is een aanwezigheid die jou sterkt en voedt zoals
brood je verkwikt nieuwe kracht geeft en moed.
Er is een gloed die door je heen stroomt en je verwarmt
zoals wijn je weerstanden afbreekt en een gevoel van
vreugde schenkt. De leerlingen moeten het gevoeld
hebben.
Die stroom, die krachtbron.
Bij die laatste maaltijd wil Jezus nog één keer duidelijk
maken waar het Hem om begonnen is.
Al begrijp je het nu nog niet. Dat komt later wel
Woorden over brood dat gebroken wordt en bloed dat
vergoten wordt.

Het “doe dit tot mijn gedachtenis” slaat op het breken en delen van brood en wijn,
Jezus zegt: Wat ik voor jullie heb gedaan moeten jullie ook doen. Het is Witte Donderdag, de dag voor Goede Vrijdag. Jezus weet dat zijn tijd gekomen is.
Deze avond geeft Jezus zijn leerlingen een laatste levensles. Zij zullen de weg van Jezus vervolgen als hij straks van hen is weggegaan.
Mensen van de weg, worden de eerste christenen niet voor niets genoemd.
Mensen van de weg. Mensen, die onderweg zijn, die zoekend en tastend en ja vaak met vallen en opstaan hun weg gaan. Stap voor stap.
Ze volgen een spoor van licht, het spoor van het volk dat door de woestijn naar het Beloofde Land ging.
Het spoor van Jezus dat gaat langs onverwachte wegen.
Een pelgrimstocht vol prachtige ontmoetingen, hoopvolle momenten, maar zeker ook een pelgrimstocht waarin ook wij teleurstellingen en verdrietige momenten kunnen tegenkomen.
Vanavond reikt Jezus zijn leerlingen aan wat zij, wat wij, onderweg nodig zullen hebben.
Breek onderweg dan het brood voor elkaar en deel de wijn.
Om met nieuwe kracht de weg naar de toekomst te gaan.

Gereformeerde Kerk Loosdrecht
ds. Hillegonda Ploeger